

Isten iskolájában

A Titanic elsüllyedését újabb elméletek szerint tervezési gondok, hibák gyorsították fel. A hajótest az emelkedéskor sokkal korábban eltörhetett, mint ahogy azt eltervezték. A szerkezeti gyengeségekre több merülés után szerzett mérések alapján jöttek rá. A kutatók megdöbbenet vették tudomásul, hogy a hajó szerkezetét, egyes felfüggesztéseket és eresztékeket nagyon felelőtlenül, gyengén készítették el. Talán egy hevesebb vihart ki sem bírt volna. A feltételezés bizonyításához búvárok merültek le a Titanic testvérhajójához, a *Britanic* roncsához is, amelyet ugyanaz a vállalkozó társaság épített Belfastban.

Itt érdekes módon azt vették észre, hogy a mérnökök ebben az esetben már javítottak a terveken. Több eresztékkal látták el ezt a hajót. A vizsgálat alapján arra a következtetésre jutottak, hogy a hajó építői tisztában voltak saját felelősségük felől a Titanic elsüllyedésében. Pedig elsüllyeszthetetlennek hitték.

Felelős vagyok-e a terveimért? Hogyan tervezünk? Mire figyelünk? Az Ige fényében keressük ma együtt úgy a válaszokat, hogy arra figyelünk, amit Isten akar tanítani ezek által.

Amikor az apostol ezt a levelet a szétszórtságban élő zsidókeresztyéneknek írta, a feljegyzések szerint a kereskedelem virágzásnak indult. A városok nagy kereskedelmi központokká alakultak. Ezekről a kereskedőkről elmondható, hogy számító emberek, mert számolnak a lehetőségekkel, látják a kiszámíthatóságot. Tudják, mibe kell fektetni, mit kell figyelembe venni. Csak egyet nem tudnak, hogy az idő nem az övék, az élet nem az övék. Micsoda a ti életetek? Bizony pára az! — Aki tudja, hogy a pára milyen, amikor kimegyünk reggel és ott a harmat, egy félóra múlva pedig nincs semmi, mert a meleg nyári nap teljesen felszippantotta, eltűnt az a kis pára, akkor rájövünk milyen kevés az időnk. — Bizony, ilyen a ti életetek!

A levél 4. részében bátorítás és szembesítés hangzik el a keresztyének felé: ne legyetek elbizakodottak! Ne ítéld meg a másikat! Ki vagy te? Hiszen nem tudod, hogy téged is Isten ítélete mér meg? Kihallatszik ebből a részből a kereskedők elbizakodottsága, akik a képességeikben bíznak. Úgy gondolják minden kiszámítható, mérhető a bevétel, a profit s az odavezető utat könnyen járhatónak találják. Nekik is szól: ne legyetek elbizakodottak! Számoljatok azzal, hogy az Isten kezében vagytok, és minden úton rá szorulunk. Hívőknek írja az apostol, hiszen így szólítja meg őket: „testvéreim.” Lehetünk mi is kérkedők?

Öntelt dicsekedővé tehet még az Úrtól kapott ajándék is. Jézus a tálumok példázatában felhívja a figyelmünket, hogy a gazda visszajövele miatt, nem mindegy, mit teszünk a ránk bízottakkal? Hogyan viszonyulunk ahhoz, ami a miénk. Mit kezdünk Reformáció és Advent között a reformátorok örökségével amíg várjuk az Úr érkezését? Szoktuk mondani helyesen, biblikusan, hogy minden, amink van, az Úrtól van. Valóban? Vajon így is gondoljuk?

Sokszor másképp gondoljuk: „**Ha** az Úr megadja, akkor majd jobban hiszek”, „**Ha** azt teszed, amit én mondok, akkor minden rendben lesz.” „**Ha** Isten segít, akkor meglátom, hogyan köszönöm meg neki”. Isten egészen másként használja, ezt a „**ha**” mondatszerkezetet. Hányszor

mondjuk ki így ezt a mondatot: „**ha** Isten jónak látja, akkor meglesz?” A Teremtő és teremtmény kapcsolata erről szól. Ehhez pedig **alázatra** van szükség. Nem mindig sikerül így fogalmazni: „hogya az Isten akarja.” Inkább ezt mondjuk: „én akarom, s ha én akarom, akkor az Isten is azt akarja!”

Fölfuvalkodottságunkból adódik, hogy mi mindig elő akarjuk írni Istennek, mit tegyen. Volt-e már olyan, hogy amit elképzeltünk, sehogy sem akart összejönni? „Mindent megpróbáltam, de egyik sem akart sikerülni?” Úgy gondolom mindenkivel előfordult már. Az Úr Isten valamiért másképp akarta.

Szemléltetésként álljon előttünk Pál apostol példája. Milyen jó arról hallani, hogy Pál is terveket sző. Elmegy Kis-Ázsiába evangéliumot hirdetni. Ez a terve. Majd megtudjuk az Apostolok Cselekedeteiből, hogy látomásában megjelenik egy makedón férfi, aki arra kéri őt, hogy menjen át Európába. Pál apostolék örülnek, mert megértették Isten akaratát. Megértették, hogy odahívta őket az Úr, és készek azonnal teljesíteni. Nem oda akartak menni, de megértették, hogy ott kell szolgálniuk ezután az Urat.

2. Van egy tantárgy, amit meg kell tanulnunk az Isten iskolájában. Ez pedig maga az alázat. Mózes negyven évig tanulja az alázat iskolájában a leckét, mégis elégtelenre vizsgázik. „Adok én nektek vizet” –mondja, de Isten kérdezhetné: „*Hogy, hogy te adsz vizet, nem Én adom?*” A tanítványok néhány évnyi tanulás után, mikor látták, ahogy Jézus tanította a sokaságot, ők is tanulták az alázatosságot és mégsem mennek át a vizsgán. Jakab és János azon versengenek, hogy ki lesz az első, a nagyobb Isten országában. Nem azért hívta el Jézus a tanítványokat, mert látta, hogy milyen profik, hanem azért hívott el a tapasztaláson alapuló iskolába, hogy alkalmassá tegyen.

Mi már tudjuk, hogy Isten akarata a Szentírásban megtalálható. Ebben pedig ott a felhívás: Tegyetek tanítványokká minden népeket! Megmutatja ebben, hogy nekünk van mozgásterünk. Jakab nem azt mondja, hogy ne tervezzünk. Tervezzünk, azonban tudnunk kell, hogy az irányítás nem a mi kezünkben van. Az események alakulása attól függ, hogy ki irányít. Kinek a kezében van az irányítás? Erre a választ úgy kapjuk meg, ha megfigyeljük, hogy döntéseink Isten akaratával egyezőek-e? Mi volt a célunk a heti terveinkkel? Jakab apostol életünk idejéről is beszél. Mintha csak azt mondaná a kereskedőknek, hogy gondolják meg jól, mert nem biztos, hogy a terveket kivitelezni is tudják majd. Biztosak lehetünk abban, hogy minden a terv szerint alakul? Gondoljuk végig. Mert nem tudjuk, hogy mit hoz a holnap. „Az életetek pára.” Amiért fáradtunk a héten az maradandó-e vagy elmúlik, mint a pára? Alázatra indít ez a tudat, hogy nagyon sok minden múlandó, amivel foglalkozunk. Jézus érkezésének célját így foglalja össze: „Én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek.” (János 10,10b) Isten azt akarja, hogy éljünk!

Isten azt akarja, hogy keresztyénként tervezzünk, de abban látszódjon meg az Ő gondviselése, hogy ezt az életet az Ő dicsőségére éljük meg. Mutassunk például arra, hogy mindenünk, amink van, az Ő kezéből van. A dicsőség, a gazdagság is az Ővé. Az lesz a fontos, amit tőle megértünk. Ekkor tudunk hálát adni, ekkor tudjuk odaadni az életünk, hogy Ő áldja meg. Ekkor tudunk, csak áldássá lenni mások számára.

3. „Aki tehát tudna jót tenni, de nem teszi bűne az annak.” Isten nem tétlenkedésre, szemlélődésre hív minket, hanem egy nagyon is tevékeny életre. Tervei szerint gyümölcsöt termő, cselekedetekben megmutakozó, hitben Rá hagyatkozó vezetésre hívott el, hogy másokat is jó irányba tereljen ezáltal. Így akarja vezetni életünket. Amikor saját terveinkkel vagyunk elfoglalva, legtöbbször csak magunk körül forgunk. Jakab emlékeztet, hogy felelősséggel tartozunk másokért is. Ha készek vagyunk átadni az irányítást, akkor mindent úgy is fogadunk el, mint az Ő kezéből jövőt, amiért hálásak lehetünk. A hála kifejezése lehetőség a jó tettre. Néha egyszerűen csak annyira van szükség, hogy a másik mellé álljunk. Úgy tervezzünk, hogy másnak is legyen helye benne. Ellenben a saját időm, saját tervem mindennél és mindenkinél fontosabb. Istennél is fontosabb lesz!

A tanítványok szerettek időt tölteni egymással. Figyeltek Mesterükre és igyekeztek engedelmessé válni. Egy napon Jézus azt mondta nekik, hogy hajózzanak a túlsó partra, amit hűségesen készek is voltak teljesíteni. Csakhogy útközben a tengeren vihar támadt, s mivel Jézus aludt a tanítványokon eluralkodott a félelem. Azonban ekkor is tudták, hogy hozzá kell menni. Igaz, megrémülve, de felköltötték, és elmondták azt, amit tapasztaltak, és pedig, hogy elvesznek. Jézus miután lecsendesítette a tengert, csak ennyit kérdezett tőlük: „Hol van a ti hitetek?” (Lukács 8,22-25). Ma minket kérdez. Vajon rá merjük-e bízni magunkat egészen? A közös tervezés, az Istennek való engedelmesség néha „viharokat” is tartogat, de „**ha**” vele egy hajóban utazunk, tudhatjuk, Ő az, aki megtart és átvezet bármilyen erős legyen a vihar, bárhogy fújjon a szél. A túlsó partra Vele bizonyosan megérkezünk. Ámen.

Kiss Szabolcs prédikációja, mely elhangzott Zwollében, 2023. november 12-én